

Kort commentaar uit het bedrijfsleven op het IT-Deltaplan

Evert Ruijs (18 december 2019)

Goed verhaal en met de meeste punten eens.

Kijk wel uit dat het voorstel voor het formuleren van een architectuurschets op alomvattend niveau (eventueel Grand Design), niet opnieuw een megalomane mislukking wordt. Architecten hebben soms de neiging om niet altijd 'fit for purpose' te zijn. De digitale architectuurschets dient 'just enough' en 'just in time' te zijn.

Er dient m.b.t 'Cloud' een goed beleid neergezet te worden. Creëer een nuttige overheids-cloud. Een cloud transformatie levert enorm veel geld op; in Shell al zeker honderden miljoenen per jaar. Echter, we moeten ons niet blind staren op een NL Cloud (zoals Duitsland wil). Ook de Big Four levert goede services binnen de wet- en regelgeving van Europa.

Twee hoofdproblemen vind ik nog onderbelicht.

1. 'Requirements Management' - klassiek zijn de mislukkingen van projecten met een slecht gemanagede scope, waarbij onrealistische verwachtingen zijn gewekt en opdrachtgevers onvoldoende rekeningen houden dat snel veranderende wensen leiden tot onbeheersbare projecten. Meer greep op scope creep is cruciaal. CIO's moeten de mogelijkheid hebben om 'nee' te zeggen tegen onuitvoerbaar werk.
2. De manier van uitbesteden moet op de schop. Het huidige proces legt vaak de kiem voor alle problemen. Eens dat de overheid slimmer moet omgaan met de Europese wetgeving rond aanbestedingen. Maar met juristen die roomser dan de paus zijn kom je er niet. Dus ideeën voor meer 'agile' partnerships met derde partijen, maar ook meer insourcing moet hier lucht geven.

Met jouw voorstel het IT-dashboard op een publiek toegankelijke website te zetten, opdat de belastingbetaler kan zien waaraan zijn geld wordt besteed en wie daarbij betrokken zijn, ben ik het helemaal eens. Dat zal wellicht even schrikken worden.

Doorzettingsmacht voor CIO-Rijk en de Digitale Rijksbouwmeester dient juridisch (wetgeving) geregeld te worden.

Ik ben het roerend met je eens dat opdrachtmanagement dient te worden verzakelijkt. BIT zou moeten kunnen checken of opdrachten realistisch zijn – een slecht contract leidt tot eindeloos veel meerwerk.

Ik vind ook dat per direct alle projecten boven de 1 miljoen die niet direct zijn te relateren aan wet- en regelgeving dienen te worden bevroren. Idealiter wordt ook wet- en regelgeving op uitvoerbaarheid en implementatiekansen getoetst (denk aan de toeslagen-issues) – met een mogelijk veto voor de Rijks CIO of BIT.

Dat heel veel problemen simpel kunnen worden opgelost, mits er rationeel en niet politiek over nagedacht kan worden, lijkt mij logisch. BIT zou ook kunnen monitoring hoeveel verandering in projecten plaatsvindt na kick off. Veel verandering is een indicatie van slechte scope en requirements management – waarop het BIT aan de noodrem moet kunnen trekken.

De waarschuwing uit te kijken voor standaard softwarepakketten die (te) veel aanpassingen vergen, wil ik graag uitbreiden: kijk ook uit voor teveel requirements. In Shell zijn we een paar jaar geleden begonnen met 'Market Standard Unless...' en dat heeft aardig wat discipline gebracht in wat er wel en niet gevraagd wordt.

Als belastingbetaler vind ik het een briljant idee om alle softwarehuizen, informaticabureaus en consultancy-bedrijven die veel omzet hebben gemaakt bij de overheid, uit te nodigen gratis architectuurschetsen te laten opstellen.